

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЛОГІСТИЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Формування та розвиток системи управління логістичною діяльністю підприємства є ключовим чинником забезпечення його ефективності та конкурентоспроможності на сучасному ринку. Сучасні умови бізнес-середовища вимагають від підприємств оптимізації всіх ланцюгів постачання, скорочення витрат та підвищення швидкості обслуговування клієнтів. Логістична система дозволяє інтегрувати транспортні, складські, виробничі та інформаційні процеси, забезпечуючи узгодженість і контроль усіх матеріальних та фінансових потоків. Ефективне управління логістикою сприяє своєчасній доставці сировини, матеріалів і готової продукції, що безпосередньо впливає на якість продукції та задоволеність споживачів. Розвиток системи логістики дозволяє підприємству швидко адаптуватися до зміни попиту та ринкових умов, мінімізуючи ризики збоїв у постачанні [2; 3].

Сучасні інформаційні технології та автоматизація процесів створюють умови для підвищення точності планування та обліку ресурсів. Крім того, ефективна логістика забезпечує економію фінансових ресурсів за рахунок оптимізації маршрутів, зберігання та використання транспортних засобів. Впровадження системного підходу до управління логістикою дозволяє формувати стратегічні переваги підприємства та підвищувати його ринкову привабливість. Постійне вдосконалення логістичної системи сприяє зростанню продуктивності праці та ефективності використання активів. Таким чином, розвиток системи управління логістичною діяльністю є невід'ємною складовою стратегії стабільного розвитку підприємства.

Система управління логістичною діяльністю підприємства являє собою інтегрований комплекс організаційних, технологічних та інформаційних заходів і підрозділів, спрямованих на планування, координацію, контроль та оптимізацію всіх процесів постачання, виробництва та збуту продукції. Вона забезпечує ефективне управління матеріальними, інформаційними та фінансовими потоками на всіх етапах логістичного ланцюга. До складу системи входять відділи постачання, складського господарства, транспорту та збуту, а також підрозділи контролю та планування, що взаємодіють між собою на основі ієрархічного та функціонального управління [1].

Основна мета такої системи - забезпечення своєчасності та надійності поставок, оптимізація витрат і підвищення рівня обслуговування споживачів. Крім того, система управління логістикою інтегрує сучасні інформаційні технології, автоматизовані системи обліку та моніторингу, що дозволяє підвищити прозорість і контроль усіх логістичних процесів. Вона також забезпечує адаптацію підприємства до змін ринкових умов, зменшуючи ризики збоїв у постачанні та збуті продукції. Логістична система виступає стратегічним інструментом підвищення конкурентоспроможності та ефективності діяльності підприємства в цілому [1; 2].

Принципи формування ефективної системи управління логістичною діяльністю підприємства передбачають комплексний підхід до організації, планування та контролю всіх логістичних процесів. Основні принципи можна окреслити наступним чином [1; 3]:

- системність – логістична система розглядається як цілісний комплекс взаємопов'язаних підсистем, що охоплюють постачання, виробництво, складське господарство, транспорт та збут продукції;
- цілісність та інтеграція процесів – усі логістичні функції повинні координуватися між собою та бути інтегровані у єдину систему управління, що забезпечує оптимізацію матеріальних, фінансових і інформаційних потоків;
- орієнтація на споживача – планування та управління логістикою здійснюється з урахуванням потреб клієнтів, забезпечення своєчасної доставки та високого рівня обслуговування;
- ефективність і оптимізація – всі логістичні процеси мають бути організовані так, щоб мінімізувати витрати, скоротити час циклу постачання та підвищити продуктивність використання ресурсів;
- гнучкість та адаптивність – система повинна швидко реагувати на зміни ринкових умов, попиту, ресурсної бази та зовнішнього середовища, забезпечуючи стабільність діяльності підприємства;
- прозорість і контроль – усі процеси повинні бути документовані, контрольовані та аналізовані за допомогою сучасних інформаційних систем, що дозволяє своєчасно виявляти проблеми та приймати управлінські рішення;
- інноваційність – впровадження сучасних технологій, автоматизації та цифрових інструментів для підвищення ефективності управління логістикою;
- комплексність оцінки результатів – результати логістичної діяльності оцінюються за кількома критеріями: фінансова ефективність, рівень сервісу, використання ресурсів та екологічна відповідальність.

Визначені принципи забезпечують формування логістичної системи, здатної ефективно підтримувати діяльність підприємства та створювати його стратегічні конкурентні переваги.

Водночас, процес формування системи управління логістичною діяльністю підприємства має складатися з наступних етапів [1; 2]:

1. Аналіз поточного стану логістичної системи – виявлення сильних та слабких сторін, оцінка ефективності існуючих процесів постачання, складування, транспортування та збуту продукції.
2. Визначення цілей та завдань логістичної системи – формування стратегічних і тактичних цілей, що відповідають загальній стратегії розвитку підприємства, зокрема підвищення ефективності, зменшення витрат і поліпшення обслуговування клієнтів.
3. Ідентифікація та класифікація факторів впливу – визначення внутрішніх і зовнішніх факторів, які

впливають на розвиток логістичної системи, включаючи постачальників, технології, ринок та кадровий потенціал.

4. Проектування структури логістичної системи – розробка організаційної структури, розподіл функцій між підрозділами (постачання, склад, транспорт, збут) та визначення відповідальності за ключові процеси.

5. Розробка методів і процедур управління – впровадження стандартів, регламентів, технологічних карт та інформаційних систем для планування, контролю та моніторингу логістичних процесів.

6. Впровадження сучасних технологій та автоматизації – застосування цифрових інструментів, систем управління запасами, маршрутного планування та моніторингу транспорту для підвищення ефективності і прозорості процесів.

7. Оцінка та коригування результатів – регулярний контроль показників ефективності логістики, аналіз відхилень, виявлення резервів і внесення змін для оптимізації роботи системи.

Таким чином, формування системи управління логістичною діяльністю підприємства є ключовим елементом забезпечення ефективності його операцій та конкурентоспроможності на ринку. Цей процес дозволяє інтегрувати всі ланки логістичного ланцюга – від постачання сировини до збуту готової продукції – у єдину координаційну систему, що забезпечує своєчасність, надійність і оптимізацію ресурсів. Впровадження принципів системності, цілісності, орієнтації на споживача, ефективності та інноваційності створює умови для стабільного розвитку та адаптації до змін ринкового середовища. Структуроване планування, контроль і використання сучасних інформаційних технологій підвищують прозорість та управлінську ефективність логістичних процесів. Залучення фахівців і експертне оцінювання факторів розвитку дозволяє визначити пріоритети оптимізації та резерви підвищення продуктивності системи. Регулярний аналіз і коригування показників забезпечують підтримку високого рівня обслуговування клієнтів і скорочення витрат підприємства. Отже, розвиток системи управління логістичною діяльністю є стратегічним інструментом підвищення ефективності, стабільності та конкурентних переваг підприємства.

Список використаних джерел:

1. Алькема В. Г. Парадигма управління логістичною діяльністю сучасних організацій. Вчені записки Університету «КРОК». 2022. №2(66). С. 73-86.
2. Смирнова Н. В. Сутність і значення логістичної діяльності в системі менеджменту організації. Науковий вісник Ужгородського Національного університету. 2018. Випуск 20. Частина 3. С. 54-59.
3. Сумець О. М. Теоретико-методологічні засади логістичної діяльності підприємств агропромислового комплексу : монографія. Харків : ТОВ «Друкарня Мадрид», 2015. 544 с.